

Staat van Duitsland: Duits-Nederlandse relatie

Debatmiddag Duitsland Instituut Amsterdam

[Achtergrond](#) - 1 juni 2016 - Auteur: Redactie Duitslandweb

De Nederlands-Duitse relatie is tegenwoordig uitstekend. Dat was zo'n jaar of 20 geleden wel anders. Dat de betrekkingen zo zijn verbeterd, komt ook omdat Nederland anders naar zichzelf is gaan kijken. Op 3 juni is de Nederlands-Duitse relatie een van de thema's bij 'De Staat van Duitsland'.

Bij de tweede [Nederlands-Duitse regeringsconsultaties](#) in Eindhoven in april bleek eens te meer hoe goed de Nederlands-Duitse betrekkingen zijn. Dat was niet altijd zo. Na de val van de Muur waren veel Nederlanders bijvoorbeeld bang voor een sterk verenigd Duitsland in Europa. Sinds de jaren negentig hebben beide landen, na verschillende incidenten en olopende irritaties, bewust veel energie gestoken in hun relatie. Friso Wielenga, directeur van het Zentrum für Niederlande-Studien in Münster en Jacco Pekelder, historicus aan de Universiteit Utrecht, spreken op 3 juni met historicus Hanco Jürgens van het Duitsland Instituut over de Nederlands-Duitse betrekkingen.

'Die Niederländer waren die Guten, die Deutschen die Bösen'

Het was voor Nederland al snel na de Tweede Wereldoorlog duidelijk dat het Duitsland economisch en voor de eigen veiligheid nodig had, vertelt Friso Wielenga in april in een interview op Deutsche Welle. Maar hoewel het verstand die normalisering van de betrekkingen voorschreef, bleef het gevoel daar lange tijd bij achter, aldus Wielenga. Hij legt uit hoe de Tweede Wereldoorlog lang het beeld over Duitsers in Nederland bleef bepalen.

De Staat van Duitsland

Het Duitsland Instituut viert op 3 juni zijn 20e verjaardag met 'De Staat van Duitsland'. [Friso Wielenga](#) en [Jacco Pekelder](#) spreken met [Hanco Jürgens](#) over de Nederlands-Duitse betrekkingen. Andere sprekers zijn o.a. Paul Spies (Stadtmuseum Berlin), Dieuwke van Ooij (Nieuwsuur), Kees van Paridon (Erasmus Universiteit Rotterdam), Johan Simons (intendant Ruhrtriënnale, artistiek directeur NTGent), Wouter Meijer (oud-correspondent NOS) en Ton Nijhuis (Duitsland Instituut). [Meld je](#)

aan

"Pas vanaf midden jaren negentig werd het gemeengoed dat wij Nederlanders niet zo'n heldenvolk zijn geweest, zoals we het ons altijd in ons collectieve bewustzijn hebben voorgesteld. Dat lag ook aan de rol van de Nederlandse VN-troepen bij het bloedbad in Srebrenica. Het zelfbeeld werd in twijfel getrokken. En dat leidde ook tot een ontspanning ten opzichte van degenen die altijd als fout werden gezien."

[Lees het hele interview \(in het Duits\)](#)

'Nederland wordt graag door Duitsland over de bol geaaid'

Hoe Nederland en Duitsland vanaf 1993 probeerden de onderlinge relatie te verbeteren, beschreef Jacco Pekelder in zijn boek 'Nieuw Nabuurschap. Duitsland en Nederland na de val van de Muur' (2014). In een gesprek met Duitslandweb wees hij een aantal belangrijke momenten aan in de ontwikkeling van het Duitslandbeeld in Nederland.

"Het bezoek van kanselier Kohl in 1995 was er een van. Dat werd door de Nederlandse regering heel serieus aangepakt en dat bleek uiterst effectief." Er was gekozen voor een concreet gespreksonderwerp dat beide landen aanging: de invoering van de euro en het stabiliteitspact. Kohl noemde de Tweede Wereldoorlog wel, premier Kok heel bewust niet en er was een gesprek georganiseerd voor de Duitse kanselier met Nederlandse opiniemakers. "Daardoor was het gevoel in Nederland: Duitsland neemt ons serieus, ze vinden ons belangrijk", aldus Pekelder. "Nederland wordt af en toe graag door Duitsland over de bol geaaid." [Lees het hele interview](#)

Hoe Duitsland ons grote voorbeeld werd

De belangrijkste reden voor de kanteling van het Duitslandbeeld moeten we zoeken bij onszelf, schrijft historicus Hanco Jürgens, medewerker van het Duitsland Instituut, in 2013 op Duitslandweb. "De Nederlandse samenleving is in de afgelopen decennia sterk veranderd. In de jaren zeventig en tachtig van de vorige eeuw fungeerde Duitsland nog als een tegenbeeld van dat Nederlandse zelfbeeld. In Nederland was er een zekere trots op de eigen vrijzinnigheid, die een lange voorgeschiedenis kent. Bovendien bevestigde het Nederlandse gedoogbeleid in binnen- en buitenland een beeld van een menslievend, luchtig en frivol land, met oog voor de noden in de samenleving.

Duitsland werd in de jaren negentig juist gezien als het humorloze land van orde en gezag. Van 'Ordnung muss sein'. Veel kennis van Duitsland, van beroepsverboden voor sympathisanten van de Rote Armee Fraktion tot aan het eerste contact over de grens met de treinconducteur, werden zo in een mal

gegoten van disciplineren en gezag.

Maar reeds in de jaren negentig kwamen in Nederland de vrijzinnige ideeën over orde en gezag ter discussie te staan. Het politieke klimaat in Nederland is sterk veranderd van een progressief-liberaal land, met een geheel eigen gedoogcultuur, naar een vertwijfeld land, dat op zoek moest naar een nieuwe plaats in de wereld, waarin orde en gezag op een moderne manier vorm krijgen." [Lees het hele artikel](#)

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/16760/staat-van-duitsland-duits-nederlandse-relatie>